

PALMIPUUDEPÜHA C

(Protsessioonievangeelium C aastal Lk 19:28-40)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal tuli Jeesus Jeruusalemma poole, ja sündis, et kui ta jõudis Betfage ja Betaania lähedal asuva mäe juurde, mida kutsuti Õlimäeks, saatis ta kaks oma jüngrit teele ja ütles neile: “Minge külasse, mis asub meie vastas, ja kui te sinna jõuate, siis te leiate kinniseotud emaesli, kelle seljas pole kunagi keegi istunud. Päästke ta valla ja tooge siia. Aga kui keegi peaks teie käest küsima, miks te ta lahti päästate, siis ütelge: “Teda on Issandale tarvis.”” Ja saadetud läksid ja leidsid kõik nõnda olevat, nagu Jeesus oli neile öelnud. Aga kui nad eesli lahti päästsid, küsisid need, kellele ta kuulus: “Miks te eesli lahti päästate?” Ja nemad vastasid: “Teda on Issandale tarvis.” Ja nad tõid emaesli Jeesuse juurde, heitsid oma rõivad üle looma selja ja aitasid Jeesusel talle selga istuda.

Aga kui Jeesus sõitis, laotasid inimesed oma rõivad tema tee peale. Ja kui Jeesus Õlimäe jalamile jõudis, hakkas suur jüngrite hulk rõõmsalt Jumalat kiitma kõigi imede pärast, mida nad olid näinud. Nad hüüdsid valjusti: “Kiidetud olgu Kuningas, kes tuleb Issanda nimel. Rahu olgu taevas ja kirkus kõrges.” Kuid mõned variserid rahva hulgast ütlesid Jeesusele: “Õpetaja, keela oma jüngreid!” Aga tema vastas: “Ma ütlen teile: kui nemad vaikiksid, hakkaksid kivid karjuma.”

See on Issanda Sõna.

(Esimene lugemine Js 50:4-7)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Jumala sulane: Issand andis mulle kõneka keele, et ma kinnitaksin väsinut maheda sõnaga. Tema äratas igal hommikul mu kõrva, et ma kuulaksin õpilase kombel. Issand avas minu kõrva ja ma ei ole pannud vastu ega taganenud. Ma andsin oma selja peksjaile ja oma põsed neile, kes katkusid mu habet. Ma ei peitnud oma palet teotuste ja sülje eest.

Sest Issand, mu Jumal, aitab mind ega jäta mind häbisse. Seepärast teen ma oma näo tardunuks kui ränikivi, sest ma tean – ma ei jää häbisse.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 22:8-9. 17-18a. 19-20. 23-24 R:2a)

R: Mu Jumal, mu Jumal, miks Sa oled mind maha jätnud?

Kõik, kes mind näevad, naeravad mu üle,

kõverdavad huuli ja raputavad pead:

“Ta lootis Issanda peale,
las nüüd Issand aitab ta välja, kui ta teda armastab!”

R:

Koerakari ümbritseb mind,
ülekohtutegijate jõuk piirab mind.
Nad puurivad läbi mu käed ja jalad,
Valust võin üle lugeda kõik oma luud-kondid.

R:

Nad jagavad omavahel ära minu rüü,
heidavad liisku mu särgi üle.
Aga sina, Issand, ära jää minust kaugemale,
mu tugevus, tule mulle appi!

R:

Ma tahan teatavaks teha oma vendadele Sinu nime,
ja kiita sind ustavate koguduses.
Teie, kes te kardate Issandat, kiitke teda,
ülitage teda, kõik Jaakobi sugu.

R:

(Teine lugemine Fi 2:6-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Jeesus Kristus oli oma olemuselt Jumal, kuid ei hoidnud sellest kinni, et Jumalaga võrdne olla, vaid loobus sellest ja võttis sulase näo ning sai inimese sarnaseks. Ta nägi välja nagu inimene ja alandas iseennast, sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani. Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede, et Jeesuse nime ees painduksid kõik põlved – nii taevaste, maapealsete kui allilmsete omad, ja iga keel tunnistaks Jumala Isa auks, et Jeesus Kristus on Issand.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Fi 2:8-9)

Meie pärast alandas Kristus iseennast ja sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani. Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede.

PALMIPUUDEPÜHA EVANGEELIUM C AASTAL

(Evangeelium Lk 23:1-49 s.o. lühendatud variant)

Meie Issanda Jeesuse Kristuse kannatuse lugu püha Luuka järgi:

Sel ajal viisid rahvavanemad, ülempreestrid ja kirjatundjad Jeesuse Pilaatuse ette. Seal hakkasid nad tema peale kaebama: “Me oleme kindlaks teinud, et see mees eksitab meie rahvast. Ta keelab maksta keisrile maksu ja ütleb enese olevat Kuninga ja Messia.” Pilaatus küsis Jeesuselt: “Kas sina oled juutide kuningas?” Jeesus vastas talle ja ütles: “Jah, olen küll.” Siis ütles Pilaatus ülempreestritele ja rahvale: “Ma ei leia sellel inimesel olevat ühtki süüd!” Aga nemad ajasid peale: “Ta ässitab rahvast ja levitab oma õpetust kogu Juudamaal alates Galileast kuni siimaani välja.”

Kui Pilaatus seda kuulis, siis ta küsis, kas see mees pole mitte galilealane? Ja kui ta teada sai, et Jeesus on Heroodese võimupiiridest, saatis ta Jeesuse Heroodese juurde, kes oli ka neil päevil Jeruusalemmas. Aga Heroodes sai Jeesust nähes väga rõõmsaks, sest ta oli juba ammu ajast tahtnud teda näha. Ta oli Jeesusest kuulnud ja lootis temalt mõnd imet näha saada. Ja Heroodes küsis Jeesuselt paljude asjade kohta, kuid Jeesus ei vastanud talle sõnagi. Samal ajal seisid ülempreestrid ja kirjatundjad seal juures ja süüdistasid Jeesust ränkades asjades. Kui siis Heroodes ja tema sõjasulased olid Jeesuse vastu oma põlastust üles näidanud, heitis Heroodes pilgates talle särava rõiva ülle ja saatis ta tagasi Pilaatuse juurde. Ning selsamal päeval said Pilaatus ja Heroodes sõpradeks, sest enne seda olid nad olnud teineteisega vaenujalal.

Pilaatus aga kutsus kokku ülempreestrid, vanematenõukogu liikmed ja rahva ning ütles neile: “Te olete selle inimese minu ette toonud ja tema peale kaevanud, et ta eksitab rahvast. Aga vaata, mina olen ta teie ees üle kuulunud ega ole temal leidnud olevat mingit süüd kõiges selles, milles teie tema peale kaebate. Samuti ka Heroodes, kes on saatnud ta meie juurde tagasi. Vaata, ta pole teinud midagi, mis oleks surma väärt. Sellepärast ma käsin teda piitsutada ja lasen ta siis vabaks.”

Pühadeks oli tal kombeks neile üks vang vabaks lasta. Aga rahvahulk karjus üheskoos: “Hukka ta ära; lase meile Barabas vabaks!” Aga Barabas oli vangi heidetud mingi linnas sündinud mässu ja tapmise pärast. Pilaatus püüdis neile veel midagi öelda, sest ta tahtis Jeesuse vabaks lasta, kuid nemad hüüdsid: “Löö risti, löö ta risti!” Siis küsis Pilaatus kolmandat korda: “Mis kurja on ta teinud? Mina ei leidnud temas mingit surmasüüd. Ma käsin teda piitsutada ja lasen ta vabaks.” Aga nemad karjusid ja nõudsid, ajasid peale, et Jeesus risti löödaks, ja nende kisa võttis võimust. Pilaatus jäi nõusse, et nende nõudmine täidetaks. Ta laskis vabaks selle, kes oli tapmise pärast vangi heidetud, aga Jeesuse andis ta nende meelevalda.

Ja kui nad Jeesuse ära viisid, pidasid nad kinni kellegi Siimoni Küreenest, kes oli maalt linna tulemas, ja panid risti tema selga, et ta kannaks seda Jeesuse järel. Aga Jeesusega käis kaasas suur rahvahulk, samuti naised, kes halasid ja nutsid tema pärast. Kuid Jeesus pöördus nende poole ning ütles: “Jeruusalemma tütrede, ärge nutke minu pärast, vaid pigemini iseenda ja oma laste pärast. Sest vaata, päevad tulevad, mil öeldakse: õndsad on viljatud ihud, mis ei ole ilmale kandnud, ja rinnad, mis ei ole imetanud. Siis hakatakse ütleva mägedele: langege meie peale! Ja küngastele: katke meid! Sest kui nii tehakse toorele puule, mis sünnib siis kuivanuga?”

Aga ühes temaga viidi hukkamisele veel teist kahte kurjategijat. Ja kui nad jõudsid paika, mida kutsutakse pealuukünkaks, lõid nad seal Jeesuse risti ja samuti kurjategijad, ühe temast paremale, teise vasemale poole. Siis Jeesus ütles: “Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea mida nad teevad.” Ja nad heitsid liisku tema rõivaste pärast ning jagasid need omavahel. Rahvas aga seisis ja vaatas, kuid vanemate nõukogu liikmed pilkasid: “Teisi on ta päästnud, las päästab nüüd iseennast, kui ta on kord juba Messias ja Jumala äravalitu.” Ka sõdurid mõnitasid teda, astusid tema juurde, andsid talle äädikat ja ütlesid: “Kui sa oled juutide kuningas, päästa nüüd ennast ise!” Aga tema pea kohal oli tahvel, millele oli kirjutatud: “See on Juutide kuningas”.

Üks kurjategijatest, kes oli ühes temaga risti löödud, teotas teda: “Kas sa ei ole siis Messias? Päästa ennast ja meid ka!” Aga teine sõitles teda ning ütles: “Karda ometi Jumalat, sina kannad ju sama karistust! Ometi kanname meie seda kui teenitud karistust, meie kurjade tegude pärast, kuid tema pole midagi halba teinud.” Ja ta sõnas: “Jeesus, pea mind meeles, kui sa jõuad oma kuningriiki.” Jeesus vastas talle ning ütles: “Tõesti ma ütlen sulle, veel täna oled sa ühes minuga paradiisis.”

Aga keskpäeva paiku laskus pimedus üle maa, kuni kella kolmeni pärast lõunat. Päike läks pimedaks ja templi eesriie kärises keskelt lõhki. Ja Jeesus hüüdis valju häälega: “Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu.” Nõnda öelnud, heitis ta hinge.

Sissejuhatus

Sissejuhatusel on Palmipuudepähal protsessioon

Jutlus

Armsad õed ja vennad, Kreeka mütoloogiast on tuntud Daidalose ja Ikarose lugu. Kreeta kuningas Minos hoidis andekat kunstnikku ja leiutajat Daidalost vangis koos tema poja Ikarosega. Kuid Daidalos valmistas nii endale kui pojale tiivad, kinnitades linnusuled vahaga käte külge, ning nad lendasid minema. Noor Ikaros oli lendamise elamusest nii vaimustunud, et ei kuulanud isa eelnevat

hoiatust ja lendas liiga kõrgele, Päikesele liiga lähedale – ning oh häda, tiibade vaha sulas ja suled tulid nende küljest lahti. Ikaros kukkus merre ja hukkus.

Nii räägib see vana õpetlik lugu, mis esmapilgul tundub isegi loogiline. Päike on ju kuum: igaüks on kogunud, et kui päike välja tuleb, läheb ilm soojaks. Paraku on aga inimene, kes tänapäevasel moel lendab, ehk lennukis reisib, kuulnud pilooti ütlevat, milline temperatuur hetkel õhulaeva parda taga valitseb. Tuleb välja, et umbes kümne kilomeetri kõrgusel maapinnast, päeva ajal ja Päikesele lähemal, on see temperatuur 50 kraadi. Kuid vastupidiselt Ikarose loos kirjeldatule ei valitse seal mitte lämmitav põuailm, vaid hoopis põletav külm: 50 miinuskraadi...

Ja kui me isegi oletaksime, et käte abil, mille külge on vahaga kinnitatud suled, oleks tõesti võimalik lennata, ei oleks ka sel juhul Ikaros hukkunud mitte päikeselõõsa tõttu – sellepärast, et ta Päikesele lähemale lendas ja vaha sulas...; vaid vastupidi, kõrgemal oleksid suled tiibade küljest lahti tulnud pigem sellepärast, et külma tõttu kaotaks vaha elastsuse ja muutuks hapraks. Samuti, kui nüüd järele mõelda, siis peaksid kreeklased, kelle maa on ju mäginine, küll väga hästi teadma, et üleval läheb ilm külmemaks. On ju silmagagi näha, et umbes kahest kilomeetrist kõrgemal muutub mägitaimestik kiduraks ja päris kõrgete mägede tipud on kaetud lumega. Kokkuvõtteks võib siiski öelda, et kummalisel kombel võivad õpetlikud lood vahel kasutada küll küsitavat loogikat, kuid anda sellest hoolimata üpris häid ja õigeid nõuandeid.

Armsad õed ja vennad, kõrgelt kukkujal on lõpuks üsna ükskõik, kas oli kukkumise põhjuseks liiga suur kuumus või hoopis pakane. Tarkadest hoiatustest on kasu vaid siis, kui neid järgitakse. Sarnaselt annab ka Jeesus meile oma maise elu viimastel päevadel toimunud sündmuste valgusel head nõu, et me ei ehitaks tunnete, et mõtleksime ise kõik hoolega läbi ega laseks end rahvahulga emotsioonidest kaasa kiskuda.

Jeesus ei jätnud vale muljet, kui ta eesli seljas rahukuningana Jeruusalemma sisenes: ta oli tõesti kuningas, kuid teistsugune valitseja kui tahtis rahvas. Nemad ootasid, et ta veenab roomlasi lahkuma või kihutab nad minema lausa taevavägede abiga. Nad oleksid rõõmuga näinud, et ta võtab üle Pilaatuse lossi, istub tema uhkele troonile ning asub ise maise kuningana Iisraeli üle valitsema. Kui aga midagi niisugust ei juhtunud, kaotasid inimesed kannatuse – ja juubeldamisest sai vihakisa. Nad ei tahtnud mõista või leppida, et Jeesuse kuningriik ei olnud sellest maailmast, et ta pidi surema ja alles siis oma ülestõusmise läbi asuma taevatroonile, et valitseda inimeste südamete üle.

Meie teame nüüd kõike seda, mida tookord pühadeks Jeruusalemma kogunenud usklikud ei teadnud. Meile on antud head nõu varuda kannatust ning Jumala lahendused ära oodata; meid julgustatakse, et meie usk ei lööks kõikumale, et me ei laseks end liiga palju mõjutada ilmaliku maailma kannatamatusest või liiga ruttu ja kergesti tuleva taevariigi rõõmust, et me ei kaotaks

lootust elada kord kaasa vaimsete väärtuste võidukäigule. Aamen.